

Навчально-науковий інститут педагогіки і психології
Кафедра педагогіки, психології, соціальної роботи та
менеджменту

ПСИХОЛОГІЧНЕ КОНСУЛЬТУВАННЯ З ПРАКТИКУМОМ

Вступ 2024 року

Для студентів спеціальності за спеціальністю 053 Психологія

галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Освітньо-професійна програма «ПСИХОЛОГІЯ»

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форми навчання

Викладач: Рябко Юрій Володимирович

Email: ryabko@gnpu.edu.ua

Кількість часу на вивчення

Кредитів	Денна	Заочна
	10	3
Аудиторних:	100	30
Лекцій	30	14
Практичних занять	70	16
Самостійна робота студента	200	270
Форма контролю	Екзамен/залік	Екзамен/залік

1. Анотація курсу

ОК 24 «Психологічне консультування з практикумом» вивчається здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти **четвертий і п'ятий семестр**. Освітній процес охоплює лекційні та практичні заняття, виконання самостійних робіт, модульних контрольних робіт та підсумковий контроль: залік у 4 семестрі, екзамен у 5.

Місце ОК в ОПП:

Навчальну дисципліну «Психологічне консультування з практикумом» внесено до обов'язкових компонентів ОПП циклу дисциплін професійної підготовки.

Психологічне консультування є одним з найважливіших видів роботи шкільного психолога який вимагає від психолога як комплексу суто особистісних якостей, досвіду консультативної роботи, так, і, в першу чергу, ґрунтовної теоретичної підготовки.

Предметом вивчення «Психологічне консультування з практикумом» є психологічна допомога засобами психологічного консультування особам різних вікових категорій з метою вирішення їх актуальних психологічних проблем, гармонізація їх особистісного буття, та їх стосунків.

Курс «Психологічне консультування з практикумом» використовує міждисциплінарні знання з вікової і педагогічної психології, соціальної психології, «практикуму з психокорекції», «основ психотерапії», «виробнича психоконсультаційна і психокорекційна практика»

Мета навчальної дисципліни: засвоєння здобувачами освіти базового комплексу знань і вмінь, необхідних для надання психологічної допомоги засобами консультативної бесіди.

Завдання навчального курсу:

1) ознайомлення здобувачів освіти з основними вимогами до організації і проведення консультативної бесіди, окремими техніками її ведення; 2) ознайомлення студентів з особливостями надання консультативної допомоги клієнтам з окремими проблемами; 3) розвиток навичок професійного спілкування в консультативній бесіді, вмінь здійснення корекційного впливу; 4) формування професійного сприйняття

психологічних ускладнень в особистісному зростанні, міжособистісних стосунках. 5) формування у здобувачів освіти психологічної готовності до роботи в ролі психолога-консультанта, як провідної складової в діяльності психолога освіти; 6) засвоєння ними базового комплексу знань і вмінь, необхідних для надання психологічної допомоги в межах консультативної бесіди; 7) формування професійного сприйняття психологічних ускладнень в особистісному зростанні, міжособистісних стосунках.

Очікувані результати навчання:

У результаті вивчення освітнього компонента здобувач повинен набути таких компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 5. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 8. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 9 Здатність працювати в команді.

ЗК 10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 12. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Фахові компетентності спеціальності:

ФК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології

ФК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.

ФК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків (зокрема, в контексті організації заходів раннього втручання).

ФК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

ФК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.

ФК8. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову, в т.ч. особам, які отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни).

ФК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту.

ФК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики.

ФК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

ФК12. Здатність до особистісної рефлексії в межах професійних компетенцій, розуміння динаміки міжособистісних стосунків та керування ними.

Попередні компетентності (преріквізити), необхідні для вивчення освітнього компонента: знати та розуміти категоріальний апарат психології; базові знання з

дисциплін: «Вікова психологія», «Педагогічна психологія», «Загальна психологія з практикумом», «Практикум з психологічного консультування та психокорекції»

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПРН 2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

ПРН 3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.

ПРН 4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.

ПРН 5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.

ПРН 6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.

ПРН 7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.

ПРН 8. Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефахівців.

ПРН 9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання (зокрема, щодо організації заходів раннього втручання).

ПРН 10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.

ПРН 11. Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій (в т.ч. у роботі з особами, що отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни).

ПРН 13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.

ПРН 15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

ПРН 16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання:

Комп'ютер Windows 7 або пізнішої версії, Mozilla Firefox, MS Office 2010 або пізнішої версії; Google Клас, Zoom, доступ до електронних журналів бібліотеки; доступ до електронних бібліотечних ресурсів світу.

2. Організація навчання

Види занять.

Лекція-бесіда, передбачає безпосередній контакт викладача з аудиторією. Запитання адресуються до всіх, студенти відповідають з місця; викладач піклується про те, щоб запитання не залишалися без відповіді. Запитання не для контролю знань, а для з'ясування рівня орієнтованості і пізнання здобувачів освіти з проблем курсу, міри їх готовності до сприйняття наступного матеріалу. В умовах карантину (дистанційне навчання) лекційні заняття проводяться на платформі ZOOM.

Практичне заняття передбачає детальний розгляд здобувачами освіти окремих теоретичних положень курсу та формує вміння і навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання відповідно до сформованих завдань. Перелік тем

практичної роботи визначається робочою навчальною програмою дисципліни. Практичне заняття включає: проведення попереднього контролю знань, умінь і навичок здобувачів освіти; постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю студентів, - розв'язування контрольних завдань, їх перевірку, оцінювання. Оцінки, отримані студентом за окремі практичні заняття, зараховуються під час виставлення підсумкової оцінки з даної навчальної дисципліни. В умовах карантину (дистанційне навчання) практичні заняття проводяться з використанням сервісу classroom google.

Самостійна робота студента (СРС) - це самостійна діяльність-учіння здобувачів освіти, яку викладач планує разом зі студентом, але виконує її студент за завданнями та під методичним керівництвом і контролем викладача. Зміст самостійної роботи за темами визначається робочою програмою навчальної дисципліни і передбачає:

- 1) опрацювання лекційного матеріалу;
- 2) підготовку до практичного заняття;
- 3) виконання творчих робіт за запропонованою тематикою;
- 4) роботу з термінологічним словником;
- 5) роботу з науковими першоджерелами, ознайомлення з новинками наукової літератури;

В умовах дистанційного навчання планування самостійної роботи студентів, методичне керівництво і контроль за її виконанням відбувається з використанням платформи ZOOM.

Структура дисципліни

Теми лекційних занять	
1	Психологічне консультування як різновид психологічної допомоги.
2	Методологічні принципи консультування. Філософські питання в консультативній психології: допомога, норма і відхилення, відповідальність. Деонтологічні принципи в роботі психолога – консультанта.
3	Особистість психолога –консультанта: професійні вимоги, підготовка, особистісні цінності.
4	Клієнт і його запит в консультативній роботі.
5	Загальні вимоги до організації і проведення консультативної бесіди.
6	Етапи консультативної бесіди. Запит клієнта, консультативний контракт.
7	Мікротехніки і техніки психологічного консультування.
8	Техніки психологічного консультування: метафори, парадокс, зворотний зв'язок.
9	Консультування клієнтів «важких» у взаємодії: налаштованих вороже, тривожних, з підвищеною вимогливістю, невмотивованих. Опір в консультуванні.
10	Особливості консультативної допомоги особам із депресивними розладами
11	Особливості роботи з клієнтами із суїцидальними намірами і такими, які переживають втрату.
12	Особливості роботи психолога з невиліковно хворими клієнтами і членами їх родин.
13	Особливості роботи психолога з клієнтами, що зазнали гендерно обумовленого фізичного насилля, сексуального насилля.

14	Консультування батьків за окремими проблемами пов'язаними з ускладненнями в психічному і особистісному розвитку дітей
15	Сімейне консультування: основні підходи, принципи, проблемні питання.
Модуль 1. Психологічне консультування: загальні питання теорії та практики	
1	Психологічне консультування як форма психологічної допомоги. Загальне поняття про психологічне консультування. Психологічне консультування, психологічна корекція і психотерапія. Мета психологічного консультування. Критерії ефективності консультативної роботи. Принципи психологічного консультування. Фундаментальні настанови в роботі консультанта. Базові припущення.
2	Деонтологічні принципи в консультативній роботі. Етичний кодекс психолога. Етичні стандарти професійних спілок психологів і психотерапевтів. Етичні принципи в консультуванні і принципи консультування. Відповідальність в консультативній роботі. Екологія роботи і екологічна перевірка.
3	Вимоги до психолога консультанта. Вимоги до професійної підготовки психолога – консультанта. Особистісні риси і якості. Типові помилки, тривоги і хибні уявлення психологів-початківців. Суперечності в процесі професійного становлення психолога - консультанта. Межі компетентності психолога. Професійні деформації, емоційне вигорання спеціаліста і їх профілактика.
4	Клієнт і його запит в консультативній роботі. Психологічна діагностика в консультуванні. Види клієнтів, «важкі» клієнти і «негнучкі» психологи. Поняття про «вигідність симптому» (первинна і вторинна вигода). Формула психологічної проблеми. Інтраперсональні та інтерперсональні конфлікти і психологічна проблема. Феномен «вивченої беспорядності». Драматичний трикутник (С.Карпман). Об'єднане поле НЛП. Механізми психологічного захисту.
Модуль 2. Організація і проведення консультативної бесіди	
5	Загальні вимоги до організації і проведення консультативної бесіди. Часові і просторові характеристики ведення бесіди. Організація роботи кабінету психологічного консультування. Ведення документації. Психологічний клімат під час консультування. Ресурсний стан психолога - консультанта. Дистантне консультування. Телефонне консультування: специфіка, види звернень.
6	Етапи психологічного консультування. Підходи до виділення етапів бесіди. Початок бесіди. Запит клієнта і робота з ним протягом сесії. Розпитування клієнта. Формулювання консультативних гіпотез. Здійснення корекційного впливу. Завершення бесіди. Структурування бесіди. Етапність роботи при кількох консультативних сесіях.
7	Техніки і мікротехніки психологічного консультування 1. Мета-моделювання в спілкуванні. Мета-модель і метамодельювання в професійному спілкуванні. Пойнтери Мета-моделі і відгуки на них. Види слухання. Мова і мовлення психолога-консультанта. Невербальна комунікація в консультуванні. Екстралінгвістичні і паралінгвістичні феномени.
8	Техніки і мікротехніки психологічного консультування 2 Заохочення, саморозкриття, переповідання, підсумовування, відкриті/закриті запитання, відображення почуттів, відображення значення, мовчання як техніка, домашні завдання як техніка, інформування, поради, рекомендації, директиви, переконання, навіювання, інтерпретація, рефреймінг,
9	Техніки психологічного консультування. Зворотний зв'язок як системні взаємодія і консультативна техніка. Особливості використання парадоксальних технік. Модель «добре сформованого результату». Застосування метафор. Робота з образами в консультуванні.
Модуль 3. Психологічне консультування в різних підходах	
10	Когнітивно-поведінкова консультативна психологія. Онтологічні припущення: образ особистості. Керівні принципи: основні теоретичні припущення про природу психологічних ускладнень і їх вирішення. ABCD-модель А. Еліса і її модифікації. Основні типи нераціональних думок. Способи роботи з нераціональними думками і румінаціями в КПТ. Основні ідеї терапії прийняття і відповідальності (АСТ).

11	Особистісно-центрована експерієнційна та екзистенційна консультативна психологія. Онтологічні припущення: образ особистості. Керівні принципи: основні теоретичні припущення про природу психологічних ускладнень і їх вирішення. Особливості стосунків з клієнтом. Тріада Роджерса. Загальні ідеї логотерапії. Екзистенційна тривога і провина. Пошук сенсу і відповідальність. Експерименти гештальт-терапії в консультуванні.
12	Транзактний аналіз в консультуванні. Модель Я-станів. Економіка погляджувань. Види транзакцій. Правила комунікації. Емоційний рекет і ігри. Техніки транзактного аналізу і терапії нового рішення в консультуванні.
13	Інтегративні та еkleктичні підходи в консультуванні. Мультимодальне консультування А.Лазаруса. BASIC I.D. Балансна модель Н.Пезешкіана.
Модуль 4. Практика психологічного консультування за окремими запитами	
14	Консультування клієнтів «важких» у взаємодії: Консультування клієнтів налаштованих вороже, тривожних, з підвищеною вимогливістю, невмотивованих. Опір в консультуванні.
15	Особливості консультативної допомоги особам із депресивними розладами. Сучасні наукові уявлення про види депресивних розладів і їх природу. Межі компетенції психолога-консультанта, взаємодія з іншими фахівцями. Постановка задач в роботі з депресивним клієнтом.
16	Особливості роботи з клієнтами із суїцидальними намірами і такими, які переживають втрату. Суїцид як соціально-психологічне явище. Техніки і прийоми роботи із клієнтами в ситуації суїцидального ризику. Психологічний контракт як прийом в роботі з клієнтами з суїцидальними намірами. Поняття про втрату. Переживання втрати особами різного віку. Етапи роботи скорботи. Психологічна підтримка людини в скорботі, робота консультанта з оточенням. Консультування батьків дітей, які переживають втрату.
17	Особливості роботи психолога з невиліковно хворими клієнтами і членами їх родин. Переживання невідворотності смерті, етапи таких переживань і типові запити до психологів. Можливості психологічної підтримки і прийоми роботи з термінальними і паліативними хворими та членами їх сімей.
18	Особливості роботи психолога з клієнтами, що зазнали гендерно обумовленого фізичного насилля, сексуального насилля. Насилля як соціально-психологічний феномен. Особливості переживання наслідків насилля. Психологічна травматизація, небезпека стигматизації самостигматизації внаслідок сексуального насилля. Сімейне гендерно обумовлене насилля: його стадії, особливості психологічного стану жертви. Особливості роботи психолога з жертвами насилля.
19	Консультування батьків за окремими проблемами пов'язаними з ускладненнями в психічному і особистісному розвитку дітей. Консультування з питань дитячої тривоги, страхів, невропатичних і психопатичних проявів, синдрому психомоторної нестабільності (енурез, тіки, заїкання). Ліворукі діти. Питання сексуальності і гендерної ідентичності.
20	Сімейне консультування. Завдання, принципи і структура консультативної роботи з сім'єю. Релевантні феномени (Структура, функції, динаміка, «сімейні міфи», «парадоксальна комунікація», «патологічні трикутники» тощо). Деякі техніки сімейного консультування: «скульптурування» в роботі з сім'єю, «категорії В.Сатір», практика застосування «Я-висловлювання»
21	Профконсультування. Світ професій і ринок праці. Професійне самовизначення. Основні засади профконсультування. Профдіагностичні методики в роботі з профконсультативним запитом.
22	Консультування в системі психосоціальної допомоги дітям і сім'ям, що опинились у складних життєвих обставинах внаслідок військових дій. Мультифакторна модель А.Маркера реакцій на травматичні події. Процедури і техніки консультування під час супроводу дітей і сімей, які отримали травматичний досвід.

**Перелік питань до підсумкового контролю із дисципліни
«Психологічне консультування з практикумом» (залік, екзамен)**

1. Поняття про психологічне консультування.
2. Вихідні положення, принципи надання консультативної допомоги.

3. Мета і завдання психологічного консультування.
4. Професійні вимоги до психолога – консультанта. Особистісні риси і якості психолога – консультанта.
5. Деонтологічні принципи в роботі психолога – консультанта. Етичний кодекс психолога
6. Ділова документація психолога-консультанта.
7. Типові помилки, тривоги і хибні уявлення психологів-початківців.
8. Емоційне вигорання спеціаліста і його профілактика. Психопрофілактика в професійній діяльності психолога.
9. Основні вимоги до організації і проведення консультативної бесіди
10. Часові і просторові характеристики ведення бесіди. Планування зустрічей. Час консультування
11. Психологічний клімат під час консультування.
12. Ресурсний стан психолога – консультанта під час консультування
13. Основні етапи консультативної бесіди. Їх стисла характеристика
14. Основні етапи консультативної бесіди. Початок бесіди
15. Основні етапи консультативної бесіди. Розпитування клієнта
16. Основні етапи консультативної бесіди. Здійснення корекційного впливу
17. Основні етапи консультативної бесіди. Завершення бесіди
18. Особистість як предмет психологічного консультування. “Об’єднане поле НЛП”
19. Опір в консультуванні.
20. Запит клієнта і робота з ним.
21. Консультативний контракт. Вимоги до контракту, принципи його укладання.
22. Мікротехніки психологічного консультування: повторення, переповідання, підсумовування
23. Мікротехніки психологічного консультування: відображення почуттів, відображення значення, саморозкриття
24. Мікротехніки психологічного консультування: конфронтація
25. Мікротехніки психологічного консультування: інформування, поради, рекомендації, директиви
26. Невербальна комунікація в консультуванні. Доторкання
27. Невербальна комунікація в консультуванні. Екстралінгвістичні і паралінгвістичні феномени.
28. Використання психологом консультантом невербальних засобів впливу на клієнта
29. Поняття про механізми психологічного захисту. Робота з психологічними захистами в консультуванні.
30. Поняття про «Рефлексивне» і «не рефлексивне» слухання
31. Техніки слухання і їх використання в роботі психолога – консультанта. Пасивне, активне, емпатичне слухання
32. Поняття про Мета-модель (НЛП) і метамоделювання. Паттерни Мета – моделі
33. Мовленнєві паттерни психолога – консультанта
34. Використання “ресурсу часу” в мовленнєвих паттернах консультанта
35. Допомога клієнтам, які переживають втрату
36. Надання консультативної допомоги суїцидальним клієнтам
37. Проблема дитячої тривожності і психологічне консультування
38. Проблема дитячих страхів і психологічне консультування
39. Дитяча невропатія. Консультативна і корекційна допомога при невропатії
40. Дитячі психопатичні прояви. Корекція їх
41. Поняття про синдром психомоторної нестабільності, передумови його виникнення і корекції
42. Поняття про енурез. Його різновиди і їх діагностика. Підходи до корекції енурезу
43. Поняття про тіки, механізми їх виникнення і корекції
44. Заїкання і його різновиди. Допомога при заїканні
45. Ліворукі діти і проблема ліворукості в психологічному консультуванні
46. Сімейне консультування . Принципи і структура консультативної роботи з сім’єю
47. Сім’я як об’єкт консультативного впливу. Релевантні феномени (структура, функції, динаміка, “сімейні міфи”, “парадоксальна комунікація”, “патологічні трикутники” тощо)
48. Захисні позиції в спілкуванні - “Категорії Сатір”. Застосування “скульптурування” в консультативній роботі з сім’єю
49. Поняття про “Я- висловлювання”. Використання “Я-висловлювання” в конфліктних ситуаціях
50. Типові паттерни батьківського виховання що призводять до невротизації дитини
51. Особливості надання консультативної допомоги батькам “важких” підлітків

52. Когнітивна модель в психологічному консультуванні. ABCD – модель А.Елліса
53. Мультиmodalне консультування А.Лазаруса. BASIC I.D.
54. Способи роботи з нераціональними думками і румінаціями в КПТ
55. Основні ідеї терапії прийняття і відповідальності (ACT).
56. Використання транзакційного аналізу в психологічному консультуванні. Структурний аналіз. Транзактний аналіз стосунків
57. Використання образів в психологічному консультуванні
58. Використання метафор в психологічному консультуванні
59. Особливості телефонного психологічного консультування
60. Загальні ідеї логотерапії. Екзистенційна тривога і провина. Пошук сенсу і відповідальність.
61. Професійне самовизначення і профконсультування
62. Види і особливості дистантного консультування
63. Організаційні принципи Телефону довіри
64. Основні завдання телефонного консультування
65. Типи звернень за Телефоном довіри
66. Підготовка спеціалістів для консультативної роботи на Телефоні довіри
67. Консультування батьків з питань сексуальності і гендерної ідентичності дітей і підлітків.
68. Консультування клієнтів агресивних, налаштованих вороже
69. Консультування тривожних клієнтів
70. Консультування клієнтів з надмірною вимогливістю
71. Консультування невмотивованих клієнтів.
72. Суїцид як соціально-психологічне явище. Техніки і прийоми роботи із клієнтами в ситуації суїцидального ризику.
73. Психологічний контракт як прийом в роботі з клієнтами з суїцидальними намірами.
74. Поняття про втрату. Переживання втрати особами різного віку. Етапи роботи скорботи.
75. Психологічна підтримка людини в скорботі, робота консультанта з оточенням.
76. Консультування батьків дітей, які переживають втрату.
77. Можливості психологічної підтримки і прийоми роботи з термінальними і паліативними хворими та членами їх сімей.
78. Психологічна травматизація, небезпека стигматизації самостигматизації внаслідок сексуального насилля.
79. Сімейне гендерно обумовлене насилля: його стадії, особливості психологічного стану жертви.
80. Особливості роботи психолога з жертвами насилля.
81. Мультифакторна модель А.Маркера реакцій на травматичні події.
82. Процедури і техніки консультування під час супроводу дітей і сімей, які отримали травматичний досвід.

ФОРМА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ: заліки, екзамени

ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ: тестові завдання, оцінки за завдання практичних виконаних письмово у Google Клас, усні опитування на практичних заняттях. Індивідуальне науково-творче завдання.

4. Політика курсу:

Базується на основних засадах академічної доброчесності та відкритості.

5. Інформаційне забезпечення

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Васьківська С. В. Основи психологічного консультування: навч. посіб. Київ : Четверта хвиля, 2014. 256 с.
2. Консультування в системі психосоціальної допомоги дітям і сім'ям, що опинились у складних життєвих обставинах внаслідок військових дій / авт. кол ; заг. ред. В. Г. Панок, І. І. Ткачук. Київ : УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2019. 144 с.

3. Магдисюк Л. І., Федоренко Р.П. Основи психологічного консультування : навч. посіб. Луцьк : Вежа-Друк, 2022. 360 с.
4. Мельничук О. Б. Основи психоконсультування та психокорекції: навч. посіб. Київ: Каравела, 2015. 390 с.
5. Counselling Psychology: A Textbook for Study and Practice / David Murphy (Editor). Malden: Wiley-Blackwell, 2017. 496 p.

Додаткова

1. Айві А. Цілеспрямоване інтерв'ювання і консультування: сприяння розвитку клієнта. Київ: Сфера, 1998. 342с.
2. Рябко Ю.В. Техніки і моделі психологічного консультування. Глухів : РВВ ГНПУ ім. О. Довженка, 2012. 122 с.
3. Максимова Н.Ю. Сімейне консультування : навч. посіб. / Н. Ю. Максимова. - Київ: ДП «Вид. дім «Персонал», 2011. 304 с.
4. Джойс Ф., Сіллз Ш. Навички в гештальт-терапії. Консультування та психотерапія. Київ: Видавництво Ростислава Бурлаки, 2024. 528 с.
5. Тарарина О. Практикум з консультування. Арт-рішення. Київ :Астамир-В, 2023. 88 с.
6. Титаренко Т.М. Кризове психологічне консультування. Київ: Главник, 2004. 96 с.
7. Хомич Г. О., Ткач Р. М. Основи психологічного консультування: Навч. посіб. Київ: МАУП, 2004. 152 с.
8. Цимбалюк І. М. Психологічне консультування та корекція: навч. посіб. Модульно-рейтинговий курс. Київ : Професіонал, 2009. 544 с.
9. Gladding S.T. Counseling: A Comprehensive Profession. London: Pearson Education, 2009. 600 p.
10. May R. Art of Counseling. NY.: Amereon Press ; 2011. 256 p.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. <http://www.edu-ua.net> – освітня українська мережа
2. <https://www.journals.elsevier.com/acta-psychologica> - Acta Psychologica - електронний журнал з відкритим доступом (англ. мовою)
3. http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/fonds/univmag/poshuk.php3?them_key=%D3%EA%F0%E0%BF%ED%F1%FC%EA%E8%E9+%EF%F1%E8%F5%EE%EB%EE%E3%B3%F7%ED%E8%E9+%E6%F3%F0%ED%E0%EB – Український психологічний журнал (Київського національного університету імені Тараса Шевченка)
4. <http://www.apppsychology.org.ua/index.php/ua/arkhiv-vydannia> - «Актуальні проблеми психології». Збірник наукових праць Інституту психології імені Г.С.Костюка НАПН України
5. <http://psylib.kiev.ua/> - Психологічна бібліотека " Самопізнання і саморозвиток".
6. Кращі практики психолого-педагогічного супроводу та підтримки учасників освітнього процесу <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0033525-22#n2>

**Критерії та рівні навчальних досягнень студентів з курсу
«Психологічне консультування з практикумом»**

Оцінка ECTS	Сума балів за 100 бальною шкалою	Критерії	
A	90-100	Високий рівень володіння теоретичними знаннями й практичними вміннями	Студент вільно володіє навчальним матеріалом, успішно розв'язує завдання підвищеної складності, аргументовано висловлює свої думки, виявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань, під час виконання самостійної роботи. Основні питання розкриває на високому теоретичному й практичному рівнях, без ускладнень орієнтується в матеріалі, повністю відповідає на додаткові запитання. Якість відповідей свідчить про вільне володіння навчальним матеріалом, а також про ознайомлення з додатковим матеріалом із навчальної дисципліни. Набуті компетенції творчо застосовує в професійній предметній діяльності.
B	82-89	Достатній рівень оволодіння знаннями навчального матеріалу, вміннями їх практичного впровадження	Студент володіє навчальним матеріалом у межах програми навчальної дисципліни на творчому рівні. Під час відповідей виявляє вільне володіння лекційним і практичним матеріалом, проте у відповідях допускає неточності.
C	74-81	Середньо-достатній рівень володіння теоретичним матеріалом та готовності до оперування набутими вміннями й навичками	Студент володіє певним обсягом навчального матеріалу, здатний його аналізувати, проте не має достатніх знань та вмінь для формулювання висновків, допускає суттєві неточності. Розкриває основні питання, а на додаткові відповідає неповно. Ознайомлення з додатковими джерелами не є систематизованим.
D	64-73	Середній рівень володіння теоретичними знаннями, практичними вміннями й навичками	Студент володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу, уміє використовувати знання в стандартних ситуаціях. Послуговується тільки загальним поняттєвим апаратом, у цілому орієнтується в досліджуваному предметі, але розкриваючи основні питання допускає суттєві помилки.

E	60-63	Рівень володіння теоретичним матеріалом, практичними вміннями й навичками визначається нижчим за середній.	Домінує репродуктивний виклад інформації; труднощі в проведенні міжпредметних зв'язків навіть з допомогою викладача; знання основної термінології.
FX	35-59	Низький рівень володіння навчальним матеріалом, студент не спроможний опанувати практичні вміння без додаткових занять з дисципліни	Студент володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно. Робить принципові помилки у відповідях, не може дати обґрунтовані відповіді на всі основні питання викладача, не орієнтується в основних теоретичних і практичних положеннях курсу або не засвоїв окремі розділи курсу.
F	1-34	Низький рівень знань із дисципліни, відсутність практичних умінь і навичок, що є підставою для повторного вивчення дисципліни	Низький рівень знань із дисципліни, відсутність практичних умінь і навичок, що є підставою для повторного вивчення дисципліни.

**Розподіл балів у межах навчальної дисципліни
«Психологічне консультування з практикумом»
Денна форма навчання**

Практичні заняття																				<i>Модульний контроль</i>				<i>Форма семестрової атестації</i>								
Максимальна кількість балів - 70																				Максимальна кількість балів -20				Максимальна кількість балів -10								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	МК				Залік, екзамен			
Кожне ПЗ – 2 бали																				1	2	3	4	10								
26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	5	5	5	5	15																		
Кожне ПЗ – 2 бали																				15												
Всього – 100 балів																																

Заочна форма навчання

<i>Практичні заняття</i>								<i>Модульний контроль</i>				<i>Форма семестрової атестації - залік</i>			
Максимальна кількість балів -70								Максимальна кількість балів -20				Максимальна кількість балів -10			
ПЗ 1	ПЗ 2	ПЗ 3	ПЗ 4	ПЗ 5	ПЗ 6	ПЗ 7	ПЗ 8	МК 1	МК 2	МК 3	МК 4	Залік, екзамен			

8	8	9	9	9	9	9	9	5	5	5	5	10
Всього – 100 балів												